

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DUBICZACH CERKIEWNYCH ZA ROK 2015.

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Zgodnie z zapisem - art. 110 pkt.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 163 z późn.zm.) „Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2015 roku.

Podstawowym aktem regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2015r.,poz.163z późn.zm) w zakresie, której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- a) diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- b) udzielanie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, w naturze i usługach,
- c) organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- d) współpracę i koordynację działań na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy prowadzonych przez organizacje .

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie, jako „instytucja polityki społecznej, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Usługi pomocy społecznej wyznaczone są przez ustalone kryteria. Są to formalno – prawne warunki, jakie świadczeniobiorca powinien spełniać, aby otrzymać pomoc.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące ustawy:

- 1) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz.121 z późn. zm.);
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.);
- 8) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
- 9) ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.);
- 10) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2005 r. poz. 114, z późn. zm.);
- 11) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169, z późn. zm.);
- 12) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.);
- 13) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.);

- 14) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 z późn. zm.);
- 15) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.);
- 16) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. o prawie energetycznym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.);
- 17) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.);
- 18) uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 poz. 821);
- 19) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 12026 z późn. zm.);
- 20) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.), dotyczące prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, w tym udzielaniu pomocy psychospołecznej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym;
- 21) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. poz. 1375 z późn. zm.) poprzez organizację oparcia społecznego oraz zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 22) Uchwały Nr 85 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych;
- 23) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. poz. 225 z późn. zm.);
- 24) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;

II. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- ▶ trudna sytuacja życiowa
- ▶ trudna sytuacja finansowa

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z **powodu przyczyn (trudna sytuacja życiowa)**, do których należą:

- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) przemoc w rodzinie,
- 7a) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo –wychowawcze,
- 11) trudności w integracji cudzoziemców , którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizm lub narkomania,
- 14) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe,
- 15) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej /tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art. 8 ust.1/ wynosi odpowiednio:

> dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty od 1 października 2015 roku - **634,00 zł.**

> dla osoby osoba w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty od 1 października 2012 roku - **514,00 zł.**

Dochody rolników szacuje się natomiast według stałej wielkości, jaką jest hektar przeliczeniowy. Nie jest to kryterium w pełni obiektywne. Ustala ono z góry dochód z jednego hektara przeliczeniowego **od 1 października 2015 r. wynosi – 288,00 zł**, który nie musi pokrywać się z dochodem rzeczywiście wypracowanym. Poza tym sztywne określenie dochodu nie pozwala na uwzględnienie różnych niespodziewanych zdarzeń losowych.

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł : budżetu państwa (dotacja celowa) oraz środki budżetu gminy (własne gminy).

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

ZASIŁEK STAŁY

przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 604,00 zł.

Tą formą pomocy objęto 9 osobom i wypłacono świadczenia w kwocie 44 789zł. Opłacano też składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe - 7 osób (są to osoby nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu na kwotę 3326zł, które przekazywane były bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych i opłacenia składki zdrowotnej pochodziły z dotacji państwa.

ZASIŁEK OKRESOWY

przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Z tej formy pomocy skorzystało 23 rodzin i osób i wypłacono kwotę 85996 zł. Zasiłki okresowe otrzymały głównie osoby i rodziny, w których występowało bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Jest to zadanie własne gminy obowiązkowe ale gmina otrzymuje dotację na powyższe świadczenia.

ZASIŁKI CELOWE I SPECJALNE CELOWE

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu

żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu oraz sprawienie pogrzebu.

Pomoc w zakresie zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych udzielana była na konkretne, uzasadnione potrzeby zgłaszane przez klientów. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty, odzież. Wyplacono zasiłki celowe i specjalne celowych dla 28 osób na kwotę 9020 zł.

POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 jest realizowany przez GOPS w Dubiczach Cerkiewnych. Celem tego programu jest m.in.:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku

W 2015 r. rzeczywista liczba osób objętych programem wynosiła 146 osób , w tym z posiłków w szkołach skorzystało 64 uczniów, a z zasiłku celowego na zakup posiłku 38 rodzin i osób. Ogółem poniesione koszty na dożywianie to kwota 50 013 zł (udział gminy to kwota 10 013 zł,) natomiast dotacja państwa wyniosła 40 000zł. Procentowy udział gminy w kosztach dożywiania wyniósł 20%. Ośrodek objął dożywianiem również uczniów zamieszkujących na terenie naszej gminy, ale uczęszczających do szkół poza terenem gminy. Udzielono również pomoc w formie posiłku, która nie wymagała przeprowadzenia wywiadu rodzinnego. Tą formą zostało objętych 12 dzieci, na kwotę 2 066zł.

Oprócz udzielania finansowych form pomocy, Ośrodek opiera swoją działalność na wsparciu w postaci pracy socjalnej. Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i udzielonymi świadczeniami. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom dla wzmocnienia lub odzyskania ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie a także na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna staje się jedyną efektywną, chociaż długotrwałą metodą pracy z klientami. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz edukacja np. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o prawach i uprawnieniach. Pracownik zachęca do korzystania z pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie profilaktyki uzależnień, aktywnego poszukiwania pracy, terapii odwykowej dla osób nadużywających alkoholu oraz udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działał w zakresie:

1) *Kontakt z instytucjami:*

- pomoc w załatwieniu spraw w biurze,
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją,
- reprezentowanie interesów podopiecznych w innych instytucjach,

2) *Funkcjonowania rodziny:*

- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- pomoc w napisaniu wniosków do Sądu o alimenty.

3) *Świadczenia ZUS i pokrewne:*

- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności.

4) *Praca:*

- mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania pracy,

- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych GOPS.

5) *Oświata i opieka medyczna:*

- współpraca ze szkołą,
- współpraca ze służbami medycznymi.

W większości środowisk objętych w 2015 roku świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków, pomocy rzeczowej mieliśmy do czynienia z wystąpieniem jednocześnie wielu problemów, których rozwiązanie wymaga pomocy. Bardzo często w parze z alkoholizmem występuje długotrwała choroba lub niepełnosprawność, podobnie długotrwała choroba często dotyczy osób bezrobotnych.

Istotą diagnozy problemów społecznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych jest charakterystyka problemów z jakimi zgłaszają się klienci do tut. Ośrodka. Rodzaje, rozmiary i formy udzielanego wsparcia są uzależnione od indywidualnej sytuacji każdej rodziny. Ocena sytuacji każdego klienta odbywa się na podstawie przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wyodrębnienia wiodących problemów w rodzinie, zgodnie z katalogiem dysfunkcji wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Poniższa tabela obrazuje powody udzielania pomocy i liczebność rodzin korzystających z pomocy w GOPS Dubicze C 2014 i 2015 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin 2014	Liczba osób w rodzinach 2015
Długotrwała lub ciężka choroba	56	58
Ubóstwo	41	46
Niepełnosprawność	29	30
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym: wielodzietność i rodziny niepełne	32	22
Bezrobocie	28	22
Alkoholizm	13	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	15
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPIPS za 2014 i 2015 r.

Z przedstawionych danych wynika, że w 2015r. jedną z głównych przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną było jest długotrwała choroba. Kolejnym problem jest ubóstwa. Ubóstwo jest złożonym zjawiskiem społecznym, przybierającym różne formy. Może więc przejawiać się brakiem środków finansowych, brakiem zasobów materialnych, brakiem godnych warunków mieszkaniowych, a nawet głodem. Złożony charakter ubóstwa polega na tym iż wiąże się zazwyczaj z innymi problemami np. z bezrobociem, niepełnosprawnością, uzależnieniami, bezradnością. Najprostsze ujęcie zagadnienia ubóstwa wskazuje na stan, w którym jednostka czy rodzina jest pozbawiona środków niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych takich jak: wyżywienie, ubranie, schronienie, utrzymanie zdrowia czy zdobycie wykształcenia. Na nieco niższym poziomie klasyfikuje się problem niepełnosprawności, z tego powodu skorzystało 30 rodzin. Niepełnosprawność jest zjawiskiem pogłębiającym się. Problem ten traktowany jest najczęściej nie tylko jako problem zdrowotny ale także jako problem społeczny. Pomijając dysfunkcje z powody nieszczęśliwych wypadków, jest wiele przyczyn poszerzania się wraz z wiekiem niepełnosprawności w tym w przypadku osób uzależnionych od alkoholu.

W zakresie świadczeń realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych w 2015r. wydanych zostało - 206 decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej.

Corocznie organizowana jest Wigilia dla osób samotnych, którzy z różnych przyczyn, w tym szczególnym czasie nie mają nikogo. W dniu 5 stycznia 2015 r. w Firmie PRONAR w Dubiczach Cerkiewnych odbyła się "Wigilia dla Samotnych". W 2015 roku było to już 20 spotkanie organizowane przez Wójta Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dubiczach Cerkiewnych. Uczestniczy co roku około 70 osób wraz z zaproszonymi osobami.

III. USTAWA O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych dla zamieszkałych na terenie gminy zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych
- 2) świadczenia opiekuńcze : zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
- 4) specjalny zasiłek dla opiekuna
- 5) zasiłek dla opiekuna

System świadczeń rodzinnych tworzony jest, jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa. Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza od 1 listopada 2015r. kwoty - 674zł.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosi 764zł miesięcznie netto.

Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dubiczach Cerkiewnych realizowane w 2015 r. przedstawiały się następująco:

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>Kwota roczna świadczeń w zł.</i>
1. Zasiłek rodzinny	108	106247
2. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu w tym:	51	57 647
urodzenia dziecka	3	3 000
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
samotnego wychowywania dziecka	4	10 520
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	8	7100
w tym do 5-go roku życia	1	420
powyżej 5-go roku życia	7	6680
rozpoczęcia roku szkolnego	65	6500
-podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zam.	17	13440
- z dojazdem do szkoły	15	11040
-zamieszkiwanie w miejscowości siedziby szkoły	2	2400
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	15	10 940
3. Zasiłek pielęgnacyjny	54	93 024
4. Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	6 760
Składka społeczna od szo	2	1 760
Składka zdrowotna od szo	2	515
5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	6	6 000
6. Zasiłek dla opiekuna	7	42 120
7. Świadczenie pielęgnacyjne	2	28 800

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania SR za 2015 r.

IV. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS Dubicze Cerkiewne są świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego mogą otrzymywać osoby, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna, do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku niepełnosprawności – bezterminowo.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty - 725,00 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku wypłacono z funduszu alimentacyjnego świadczenia dla **7 wierzycielek** na łączną kwotę 39 953 zł.

DŁUŻNICZY ALIMENTACYJNI.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016r., poz. 169 z późn. zm.) podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Realizacja ww. ustawy może być także przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Egzekucja bezskuteczna w rozumieniu przepisów ww. ustawy to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Jeśli osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nie musi ona składać odrębnego wniosku w sprawie podjęcia działań wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ organ wypłacający świadczenie z urzędu wystąpi o podjęcie takich działań do organu właściwego dłużnika.

Wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego składa się w organie wypłacającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie wierzyciela. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

Gminny Ośrodek w roku 2015 podjął działania wobec 9 dłużników. Działania te polegały na ustaleniu sytuacji materialnej i rodzinnej dłużnika poprzez przeprowadzenie wywiadu oraz wpisanie do Krajowego rejestru długów, zgodnie z zawartą umową przez Gminę Dubicze Cerkiewne. Ponadto Ośrodek wystąpił do gmin, na terenie których przebywają dłużnicy o podjęcie wobec nich działań. W roku 2015 Ośrodek w Dubiczach Cerkiewnych miał w ewidencji wpisanych 7 osób do Krajowego Rejestru Dłużników. Przeprowadzono u 7 dłużników wywiady alimentacyjne. Wystosowaliśmy 4 informacje do innych gmin o podjęcie działań wobec dłużników przebywających na ich terenie. Ponadto Ośrodek prowadzi dokumentację współpracy z komornikami sądowymi oraz innymi instytucjami w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych.

V. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS .

Dodatki Mieszkaniowe

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2001 roku , nr 71,poz. 734 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z ustawą dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych , do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatki mieszkaniowe są rodzajem pieniężnego świadczenia, przysługującego osobie, która spełnia warunki określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych.

Jego celem jest pokrycie części wydatku mieszkaniowego , a więc dla osoby uzyskującej niskie dochody dodatek stanowi rekompensatę pewnej części wydatku poniesionego na opłatę za mieszkanie.

Wysokość dodatku uzależniona jest zarówno od dochodu gospodarstwa domowego i powierzchni normatywnej lokalu, jak i od wysokości ponoszonych wydatków mieszkaniowych.

W 2015 nie wypłacano dodatków.

Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U.z 2007 r.Nr.70 poz.473 z późniejszymi zmianami) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych , inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów , przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu , oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

Podstawą na szczeblu gminy do podejmowania działań wynikających z w/w ustawy jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na realizację zadań zawartych w tym programie wykorzystywane są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W roku 2015 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjowała działania zmierzające do :

1) zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

2)Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.”

3)Pozostałe wydatki związane z działalnością komisji.

Plan na 2015r. – 19 882,00zł

Wykonanie – 11 936,06 zł.

Środki wydatkowano na :

1.Sfinansowanie opinii biegłego wydawanych do celów ustalenia uzależnienia osób kierowanych na leczenie odwykowe, sfinansowanie kosztów sądowych związanych z postępowaniem sądowym i koszty terapii - w tym:

- 378,72 zł koszty badania,
- 650 zł zwrot kosztów dojazdu na terapię
- 40 zł opłata za skierowanie na leczenie
- w 2015r. przeprowadzono rozmowy z 4 osobami nadużywającymi alkoholu w tym dwa wnioski skierowano do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe.

2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieciom i młodzieży, organizacja wypoczynku w trakcie ferii zimowych, organizacja wyjazdów na spektakle, realizacja poza lekcyjnych zajęć sportowych, dowóz dzieci na wypoczynek oraz zakup sprzętu sportowego:

- wycieczka szkolna z Zespołu Szkolno – Oświatowego w Dubiczach Cerkiewnych z programem profilaktycznym w dniach 22-25 maj 2015r. Dofinansowano kwotę 4500zł.
- w Zespole Szkolno-Oświatowym w Dubiczach Cerkiewnych spektakl p.n. „Luz Blues a w głowie same dziury” 370zł.
- program szkolny- w Zespole Szkolno-Oświatowym w Dubiczach Cerkiewnych p.n. : nie pozwól ukraść swoich marzeń: -600zł.

-Gminna Biblioteka Publiczna w Dubiczach Cerkiewnych -projekt „, czym skorupka za młodu nasiąknie.... Uczestniczyły klasy VI Szkoły Podstawowej i I-III Gimnazjum, cena 400zł. Uczestników 50 osób

3. Wynagrodzenie osobowe członków komisji – odbyły się 3 posiedzenia 12.02, 23.04. i 1.07.2015r. na kwotę 1412zł.

4. Upominki dla honorowych dawców krwi – 295 zł zakupiono zegarki ręczne dla 5 osób.

5. Organizacja ekumenicznej Wieczery Wigilijnej -2242zł

6. delegacje służbowe - 276zł

7. Pozostałość to opłaty i składki .

Wspieranie rodziny

Ośrodkowi Pomocy powierzono realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2015 r. poz. 332). Ustawa przewiduje zadania związane m.in. z zatrudnieniem asystenta rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kosztów współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego.

W 2015 r zrefundowano wydatki za opiekę i wychowanie dwójki dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Wydatki za 2015 rok wyniosły 1.751,09zł, środki pochodzą z budżetu gminy.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ośrodek pomocy społecznej realizował również zadanie wynikające z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. Uz 2014 r poz. 755)

Złożonych zostało 3 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 19 kart 3 rodzinom z tego rodzicom 5 kart. Koszt realizacji programu 133,91zł (koszt realizacji programu przez gminę wynosił 8.93zł za jedna rodzinę wielodzietną.

Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wójt Gminy Zarządzeniem Nr 63/2012 z dnia 2 marca 2012r. powołał skład Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego weszli przedstawiciele następujących instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół w Dubiczach Cerkiewnych, Gminnego Ośrodka Zdrowia w Dubiczach Cerkiewnych, Posterunku Policji, Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Dubickiej „Bachmaty” w Grabowcu oraz Gminnego Związku OSP RP w Dubiczach Cerkiewnych. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2015 roku do zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Dubicze Cerkiewne wpłynęło 6 „Niebieskich Kart-A”. Wszystkie zostały sporządzone przez Komendę Powiatową Policji w Hajnówce.

W 2015 roku odbyło się 8 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego oraz 10 posiedzeń grup roboczych w indywidualnych sprawach, z których sporządzono listy obecności oraz protokoły. Na posiedzeniach były omawiane sprawy organizacyjne zespołu, dokonywano oceny sytuacji w rodzinach w wyniku prowadzonego monitoringu, omawiano zadania, jakie spoczywają na poszczególnych członkach zespołu, podejmowano decyzje o zakończeniu procedury.

Na posiedzeniach z wezwanymi osobami przeprowadzano rozmowy, wypełniano formularze „Niebieskie Karty C” oraz części „D”, opracowywano plan działań wobec osób i rodzin. Był prowadzony monitoring sytuacji w rodzinach przez pracownika socjalnego i dzielnicowego Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce.

Został skierowany jeden wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubiczach Cerkiewnych w sprawie podjęcia przez sprawcę leczenia odwykowego.

Współpracowano z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce w celu skierowania osób sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym, ale żaden z nich nie wyraził zgody.

W 2015 roku 10 osobom udzielono poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy. Poradnictwo takie było świadczone przez pracownika socjalnego w ośrodku pomocy społecznej w godzinach pracy urzędu, który jest członkiem zespołu interdyscyplinarnego, w miejscu zamieszkania rodzin w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz przez członków zespołu interdyscyplinarnego podczas posiedzeń zespołu. Porady najczęściej dotyczyły rozwiązywania konfliktów i nieporozumień rodzinnych, leczenia odwykowego, spraw majątkowych. Ofiarom przemocy domowej udzielane były informacje na temat przysługujących im praw, a sprawców informowano o możliwościach udziału w organizowanych programach korekcyjno-edukacyjnych.

Po wnikliwej analizie sytuacji i stwierdzeniu, że w rodzinie nie dochodzi do przemocy podjęto decyzje o zakończeniu procedury w tych rodzinach. W jednym przypadku zakończono procedurę z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań (sprawca i ofiara nie żyją), a w pięciu przypadkach z powodu ustania przemocy w rodzinie. Jedna „Niebieska Karta” nadal jest otwarta i jest prowadzona procedura.

Corocznie pracownik socjalny, który jest członkiem zespołu interdyscyplinarnego sporządza sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, bierze udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Na tablicy ogłoszeń ośrodka pomocy społecznej były wywieszane informacje o placówkach i instytucjach świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom.

Realizacja ustawy z dnia 20 lipca 1990r o wliczaniu okresów pracy w indywidualnych gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy.

Pracownik socjalny GOPS w Dubiczach Cerkiewnych sporządza dokumenty oparte na zeznaniach dwóch świadków, którzy stwierdzają okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym rolników zatrudnionych w zakładach pracy.

Stypendia szkolne

W roku szkolnym 2014/2015 w okresie od 1 stycznia 2015 do 31 sierpnia 2015 z pomocy materialnej o charakterze socjalnym skorzystało 31 uczniów:

7 uczniów gimnazjum

- 9 uczniów szkół ponadgimnazjalnych
- 12 uczniów szkoły podstawowej

RAZEM-31

W roku szkolnym 2015/2016 w okresie od 1 września 2015 do 31 grudnia 2015 przyznano stypendium szkolne 25 uczniom:

- 4 uczniów gimnazjum
- 9 uczniów szkół ponadgimnazjalnych 12 uczniów szkoły podstawowej

RAZEM - 25

Stypendium zostało przyznane zgodnie z obowiązującymi kryteriami przyznawania stypendium szkolnego oraz Regulaminu przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Dubicze Cerkiewne.

Dotacja celowa na powyższy cel została w pełni wykorzystana. Gmina zgodnie z ustawą o finansach publicznych na ww. cel wydała 3 806,00 zł ze środków własnych co stanowi 20,00% z ogólnej kwoty 19 028,00 wydanej na realizację programu.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej w gminie Dubicze Cerkiewne

Stosownie do art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie. Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej szczególną uwagę należy zwrócić na działania ukierunkowane na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz na tworzenie warunków umożliwiających im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Mając powyższe na uwadze przedstawiam potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę statystyczną oraz możliwości Ośrodka:

1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie i usług opiekuńczych.
2. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Organizowanie szkoleń, doskonalenie zawodowe oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostki pomocy społecznej.
4. Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej wspierających aktywizację zawodową i społeczną pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych oraz osób niepełnosprawnych- grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

5. Dostosowanie zatrudnienia pracowników socjalnych do wymogów art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej

Nowelizacja w 2011 r. ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 182) wprowadziła art.16a obowiązek przygotowania corocznie przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej, która będzie przedstawiana odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu oraz sejmikowi województwa. Ocena ta wraz z rekomendacjami, zgodnie z zapisami ustawowymi jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Ocena zasobów pomocy społecznej dokonana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w ramach projektu systemowego POKL "Koordynacja na rzecz aktywnej integracji" przygotował jednolite narzędzie umożliwiające ocenę zasobów pomocy społecznej w gminie i powiecie. Formularz OZPS składa się przede wszystkim z części tabelarycznych obejmujących dane od 2014 roku wraz z prognozą do roku 2015, sekcji opisowych a także sekcji wskaźników pozwalających na sformułowanie rekomendacji w części dotyczącej pomocy społecznej. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w zaprezentowanej formie przedstawiana jest po raz trzeci. Po jej przyjęciu przez Radę Gminy zostanie przekazana za pośrednictwem Statystycznej Aplikacji Centralnej do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku, a po dokonaniu zbiorczego zestawienia z całego województwa do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

KIEROWNIK GOPS
Maria Pietryczuk

DUBICZE CERKIEWNE, 2016.03.11

